

Marek Derwich

"Dzieje diecezji tarnowskiej" T. 2 :
"Instytucje i wydarzenia", ed. Anna
Gąsior, Janusz Królikowski, Tarnów
2012 : [recenzja]

Hereditas Monasteriorum 2, 401-403

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

and index of persons. The introduction discusses the course of the exams for candidates and professors, and the publication of the manuscript.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Patryk FRANKOWSKI, Alina MAŁDZY (eds), *W służbie sacrum. Z kultury muzycznej Jasnej Góry i Poznania w XVIII wieku*, Poznań: Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2012, pp. 116, illustrated + CD with the English version = *In the Service on the sacred. Selected Aspects of the Music Culture in Jasna Góra and Poznań in the 18th Century*, trad. Marcin TURSKI

This beautifully published book was released on the occasion of opening in the National Museum in Poznań an exhibition of the same title. It contains three scientific studies: R. Pośpiech, *Musica Claromontana in the 18th century*; A. Małdy, *Parish Church Music in 18th century Poznań*; P. Frankowski, *Instruments of the Musical Ensemble of the Pauline friars in Jasna Góra and of the Poznań City Parish Church Ensemble – a catalogue*. The complementing illustrative material constitute the catalogue of monuments presented on the exhibition. The enclosed CD contains the English version.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Anna GAŚSIOR, Janusz KRÓLIKOWSKI (eds), *Dzieje diecezji tarnowskiej*, t. 2: *Institucje i wydarzenia* [*History of the Diocese of Tarnów*, vol. 2: *Institutions and events*], Tarnów: Biblos, 2012, pp. 670, illustrated

The volume was published on the occasion of the 225th anniversary of the Diocese of Tarnów and precedes the volume 1, entirely devoted to the people who created this diocese and worked there. About its content informs sufficiently the table of contents, enclosed in the end of this information.

On the columns of the periodical dedicated to the monastic legacy it is appropriate, to draw the attention to four articles related to this issue. Three of them concern the history of particular monasteries. In the first one, A. Truś-Kuźma outlined the history of the Dominican convent in Bochnia from its foundation in 1375, until its relocation in 1777 to the premises of Jesuit College in Jarosław, and final liquidation in 1824. The two other monasteries, belonging to the new type of active congregations, have a completely different story. M. Borkowska O.S.B. presented the history of the Ursuline convent in Tarnów. Thrown out of the Grand Duchy of Posen in 1876 on the wave of dissolutions related with Kulturkampf, like the other removed from this area sisters, they found their shelter in Tarnów, where in 1877 they established a prosperous monastery, functioning to the present. Fr. J. Gawel S.C.J. introduced the history of

established in 1948 in Tarnów Dehonian convent and its activity within the diocese. In turn, A. Szylar presented the history of all three nunneries operating in the Diocese of Tarnów in the first period of its existence, from 1786 to 1805. These were: the Benedictine abbey in Staniątka, the Poor Clares abbey in Stary Sącz, and the Bernardines convent in Tarnów. The last two were dissolved as soon as in 1781. The Bernardine monastery was suppressed on 3rd February 1782, and its buildings have been taken by the local Bernardine brothers. The Poor Clares of Sącz, however, despite of the proclaimed suppression on 11th February 1782, have managed to avoid it – thanks to strenuous efforts and demonstration of high resourcefulness.

The list of entire content of the volume: C. Smuniewski, *Pamięć Kościoła* [The memory of the Church]; S. Jaśkiewicz, *Historia Kościoła i „Parádosis”* [The history of the Church and “Parádosis”]; J. Królikowski, *Teologiczne i duchowe znaczenie historii Kościoła* [Theological and spiritual meaning of the history of the Church]; M. Łabuz, *Historiografia diecezji tarnowskiej. Stan badań* [The historiography of the Diocese of Tarnów. State of research]; J. Kopiec, *Nuncjusz Giuseppe Garampi i utworzenie diecezji tarnowskiej* [Nuncio Giuseppe Garampi and the creation of the Diocese of Tarnów]; A. Michalik, *Dwukrotna wizyta papieża błogosławionego Jana Pawła II w Kościele tarnowskim* [Two visits of the Blessed Pope John Paul II in the Church of Tarnów]; J. Królikowski, *Przesłanie duchowe świętej Kingi w kontekście jej kanonizacji w Starym Sączu* [Spiritual message of Saint Kinga in the context of her canonization in Stary Sącz]; T. Rozkrut, *Tarnowskie synody diecezjalne. Ważne wydarzenia eklezjalne w spojrzeniu historyczno-prawnym* [Tarnów diocesan synods. The important ecclesiastical events in the historical and legal look]; R. Kantor, *II Synod Diecezji Tarnowskiej o prawach i obowiązkach duchownych. Próba rekonstrukcji niepublikowanych statutów synodalnych* [The 2nd Synod of the Diocese of Tarnów on the rights and obligations of the clergy. An attempt of reconstruction of the unpublished synodal statutes]; W. Lechowicz, *Kanoniczna organizacja stałej formacji kapłanów diecezji tarnowskiej w trzecim wieku jej istnienia* [The canonical organization of the permanent formation of priests of the Diocese of Tarnow in the third century of its existence]; M. Drożdż, *Krytyka ateizacji i demoralizacji w wybranych listach wielkopostnych arcybiskupa Jerzego Ablewicza* [Criticism of atheism and demoralization in the selected Lenten letters of Archbishop Jerzy Ablewicz]; T. Siudy, *Matka Jezusa w pasterskiej posłudze Józefa Żyćńskiego jako biskupa tarnowskiego (1990–1997)* [Mother of Jesus in pastoral ministry of Józef Żyćński as the Bishop of Tarnów (1990-1997)]; A. Żurek, *Studia o charakterze teologicznym i religijnym w diecezji tarnowskiej od początków jej dziejów. Instytucje* [Theological and religious studies in the diocese of Tarnów since the beginning of its history. Institutions]; S. Longosz, *Instytut Patrystyczny w Tarnowie* [Patristic institute in Tarnów]; J. Stala, *Konferencje i sympozja naukowe zorganizowane lub współorganizowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II* [Conferences and symposia organized or co-organized by the academic staff of the Faculty of Theology in Tarnów Section of The Pontifical University of John Paul II]; P. Kowalski, *„Caritas” diecezji tarnowskiej w latach 1937–1939* [“Caritas” of the diocese of the Tarnów in 1937-1939]; S. Wojtówic, *Związek „Caritas” Diecezji Tarnowskiej w służbie bliźnim w latach 1939–1950* [The “Caritas” association in the care of others in 1939-1950]; A. Truś-Kuźma, *Klasztor Dominikanów w Bochni (1375–1777)* [The Dominican monastery in Bochnia (1375-1777)]; A. Szylar, *Żeńskie zgromadzenia zakonne na obszarze diecezji tarnowskiej w pierwszym okresie jej istnienia (1786–1805)* [Feminine religious congregations in the Diocese of Tarnow in the first period of its existence (1786-1805)]; U. Borkowska O.S.U., *Tarnowski klasztor Urszulanek (1877–2011)* [The Ursuline convent of Tarnów (1877-2011)]; J. Gawęł S.C.J., *Obecność i posługa księży sercanów w diecezji tarnowskiej* [The presence and service of Dehonian priests in the diocese of Tarnów]; B. Margański, *Dwudziestoletnia posługa nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej w diecezji tarnowskiej* [Twenty years service of extraor-

dinary ministers of Holy Communion in the diocese of Tarnów]; J. Jurkiewicz, *Towarzystwo Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie i jego rola w formacji przyszłych kapłanów* [*The Association of Tarnów Seminary Friends and its role in the formation of future priests*]; Z. S. Jabłoński OSPPE, *Pątnicze więzi diecezji tarnowskiej z Jasną Górą w latach 1918–1939* [*Pilgrimage relationship of the diocese of Tarnów with Jasna Góra in the years 1918s-1939*]; G. Brożek, *Piesza Pielgrzymka Tarnowska* [*Walking pilgrimage of Tarnów*], B. Glińska, *Kult Matki Bożej Grybowskiej* [*The cult of Mary of Grybów*]; D. Czapczyńska-Kleszczyńska, *Witraże z kościoła w Zabawie* [*The stained glass of the church in Zabawa*]; P. Pasek, *Kolekcja Olgi Majewskiej w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie* [*Olga Majewska collection of the Museum of the Diocese in Tarnów*]; K. Talarek, *Duchowieństwo i świeccy diecezji tarnowskiej wobec Okólnika Ministerstwa Oświaty w sprawie przestrzegania świeckości szkoły* [nr 26 z 4 sierpnia 1958 roku] w świetle doniesień Służby Bezpieczeństwa. [*The clergy and laity of the diocese of Tarnow against the Circular Letter of the Ministry of Education on the observance of the secularity of the school* [No. 26 of August 4, 1958 year] in the light of reports of the Security Service].

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Inwentarz archiwum konwentu bonifratrów w Cieszynie [*Inventory of the Archive of the Brothers Hospitallers Monastery in Cieszyn*], ed. Maksymilian KUŚKA, Józef MARECKI (*Monumenta Historica Fratrorum Misericordiarum Tessinensis*, 3), Cieszyn: Konwent Zakonu Bonifratrów, 2012, pp. 128, illustrated

The introduction presents the outline history of the work of the monastery office, and discusses the archival collection and the methods of arranging and cataloguing its files. The whole collection, amounting to 269 archival units (9 Im), was divided into 11 subject sections marked with Roman numerals, and the sections into thematic groups marked with consecutive Arabic numerals. What was preserved in the biggest number were books (capital books – 58-59, cash books – 60-119, fundraising books – 121-133), economic inventories (134-175), and the files concerning the pharmacy (188-197) but especially, the hospital (198-238). The volume is concluded with concordances.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Edeltraud KLUETING, Stephan PANZER, Andreas H. SCHOLTEN (Hg.), *Monasticon Carmelitanum. Die Klöster des Karmelitenordens (O.Carm.) in Deutschland von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Münster: Aschendorff Verlag, 2012, ss. 1032, il.

Monasticon dzieli się na dwie części, z których każda podzielona jest także na dwie części, przed sekularyzacją w latach 1802–1803 i po niej. Część pierwszą poświęcono prowincjom ist-